

CUPRINSUL:

	Pag.
Importanța folklorului pt. educ., <i>I. Fodor</i>	1
Cercul cultural reg. Simeria, <i>Participant</i>	5
Situația școalelor minoritare din județ. Efectivele școlare la sfârșitul anului 1931-32, * * *	7
Un document al vremii, <i>Spiridon Popescu</i>	11
Despre aptitudini, <i>Gr. M. Calafeteanu</i>	15
Voi, Apostoli (versuri), <i>I. Sântimbrean</i>	19
Conferință Regională, <i>I. M. Frunză</i>	20
Recenzii : <i>Rădulescu-Motru</i> : »Vocația«, <i>V. Mărgineanu</i>	22
Folklorul și etnografia în educație, <i>Nic. Urian</i>	25
Cronica mărunță : Adunarea extraordinară a învățătorilor hunedoreni. Ce-i cu reținerile dela Casa Corpului didactic? Oficiale, Convocare, Dela Administrație.	

Revista „Plaiuri Hunedorene“ apare lunar sub conducerea unui comitet de redacție compus din :

Sabin Jula — Simeria, președintele Asociației învățătorilor,
A. Constantinescu — Hunedoara, v. președintele Asoc. înv.
Ioan Ciora — membru în Comitetul Asociației învățătorilor,
Nicolae Crețu — Orăștie, membru în Comitetul Asoc. înv.,
I. Morșun — Simeria, secretarul Asociației învățătorilor,
Alexiu David — Petroșani, institutor.

Redacția : **AL. DAVID.** — Administrația : **GH. ITTU.**

COLABORATORII REVISTEI

Izabela Sandoveanu și **Apostol Culea** — București, **Olimpia Teodoru** — Lugoj, **Victoria Popagoga** — Hunedoara.

Constantin Sporea, **Victor Solomon**, **Elena Sporea**, **I. Mihu**, **N. Sporea** și **Iosif Stanca** — Deva, **I. Măgură.**

C-tin Stan și **Petre Petrescu** — Sibiu, **Vasile Lucaciu** — Petroșeni, **Marin Biciulescu** — București, **P. Rusu** — Tebea, **Alexiu David** — Petroșeni, **Sabin Jula** și **I. Morșun** — Simeria, **Nicolae Crețu** — Orăștie, **A. Constantinescu** și **Valeria Nemet** — Hunedoara, **Ioan Baci** — Răcăștie, **Daniil Popescu** — Hășdat, **Pavel Popescu** — Peștișul-Mic, **Pompeiu Hossu Longin** — Vulcan, **Sterian Ciucescu** — Ruda, **N. Roșca Greci**, **G. Mironescu** — Iași, **I. Bura**, **Pavel Lazăr** — Brad, **M. Butoi** — Luncoiul-de-sus, **G. Enescu** — Pitești și **N. Danielescu** — Deva, **Elisabeta Beisser Ghelar**, **Niculae Manea** — Curpeni. *M. Bogza, E. Dan, Veronica Oana, Gh. Ittu, P. D. Cristea, V. Popa, Veturia Mărginean, Emilia Ivașcoiu, P. Simoiu, Gh. Fotescu, D. I. Băgescu, Gh. Beuran, Ion C. Florea, I. Barna, O. Dubenschi, N. Manea, M. L. Ramses, V. I. Mareș, I. Mermezeu, I. Mânduc, I. Trifoiu, I. Brătulescu, T. Ittu, Hartwig Fr., Ion Sântimbreanu, Maria Lenkei, Sp. Popescu.*

Manuscrisele se vor trimite direct redacției.

ABONAMENTUL: 100 LEI.

Abonamentele și anul revistei se socotește după anii școlari adecă de 1 SEPTEMBRIE la 1 IULIE.

IMPORTANȚA FOLCLORULUI PENTRU EDUCAȚIE

Pedagogia modernă ne învață că educația copilului trebuie să se facă luând de bază și ținând mereu cont de realitățile lui individuale. Tot astfel și în educația unui popor trebuie să se ia ca bază și să se țină cont de realitățile lui etnice, de felul de viață și de cultura ce acel popor a produs. La noi — în trecut și în domeniul educației — ea și în alte domenii de altfel — mai mult s'a imitat. Ori mai bine zis am luat de gata cea ce am aflat în apus. În apus cultura poporală nu e așa bogată ca la noi. Fie că n'a fost din început așa bogată, fie că s'a pierdut nefiind colecționată la timpul său. Popoarele apusene au o veche cultură a claselor suprapuse. O cultură care radiază din sus în jos. Pecând la noi cultura clasei suprapuse e abia de azi, de eri. La noi cea ce face admirația străinilor este încă cultura anonimă poporală, care radiază din jos în sus. Inspirați din cultura poporală au scris scriitorii noștri cele mai frumoase poezii și buc. literare. Arta poetică poporală a fost atât de dezvoltată încât poetul Alexandri s'a simțit îndemnat să zică că „Românul e născut poet”. Tot

asa desvoltată a fost și arta decorativă de cusături și țesături încrustare în lemn și destul de desvoltată și arta muzicală. N'a rămas pe jos nici filozofia populară cuprinsă în așa zisele proverbe, dintre cari destule sunt de proveniență românească. În ce privește literatura populară, în trecut a înflorit poezia epică (balada) și basmul. Acum mai înflorește abia poezia lirică. Balada, basmul, colindele și doinele, vorba poetului „Se sting, se prăpădesc ca un cântec bătrânesc”. Noroc, că cele mai multe au fost culese și unele și prelucrate de oameni cari și-au dat sama de marea lor însemnătate. Cel dintâiu adunător al literaturii poporului a fost Anton Pan. După dânsul au urmat Ispirescu At. Marienescu, poetul Alexandri, un prof. ceh Jarnik în tovărășie cu Andrei Bârseanu, Pompiliu, Dem. Teodorescu, Eminescu, Creangă, Sevastos, Enea Hodoș, Tudor Pamfile și alții. Să nu uităm nici pe Ion Pop Reteganul. Mai în urmă și Muzeul limbii române din Cluj a adunat Cântece de stea și colinde. — Artă decorativă a cusăturilor, țesăturilor și creșterii în lemn încă e în declin. Imbrăcămintea cu frumoasele cusături este înlocuită cu zdrențe pretențioase și ridicole de târg. Lumea de azi nu mai are timp și plăcere să se ocupe cu lucruri așa de migăloase, cari cer multă iscusință și mai multă răbdare. Despre însemnătatea acestei comori și-a dat sama mai întâiu regretatul prof. din Sibiu, Dem. Comșa, care în anul 1903 a aranjat în Sibiu o expoziție de cusături, țesături și creștături în lemn, întocmind și un album de țesături și cusături românești. A mai întocmit un astfel de album și Minerva Cosma și în urmă și alții. Produsul muzical popular l'au adunat toți compozitorii noștri: Dima, Porumbescu, Muzicescu, Vidu, Brediceanu, Bena și mulți alții. Mai în urmă prof. Drăgoi.

Ce însemnătate poate avea în educație această bogăție de cultură populară adecă folclorul?

1. Basmelor și baladelor ajută foarte mult la desvoltarea gustului de cetit. Știm cu toții cât de mult plac copiilor și în general tineretului poveștile cu Feți iogofeți năzdrăvani și cu părul de aur. Apoi doar toți eroii basmelor și baladelor noastre sunt năzdrăvani: Făt frumos, Prâslea, Harap alb, Gruia lui Novac și ceilalți. 2. Cultivă simțul demnității, bărbăției și omeniei, cari iar sunt scoase la iveală în cele mai multe din basmele și baladele noastre, ca Făt frumos, Toma Alimoș, Oprișanul, Costea din balada Dolca.

3. Desvoltă iubirea de neam și țară prin pildele ce cuprind ea bunăoară acea din legenda despre Mama lui Ștefan cel mare.

4. Contribue la întărirea convingerilor religioase ca acea baladă despre „Brâncoveanu Constantin, boier vechiu și domn creștin”. Cred că au și aceste tării de convingeri ale înaintașilor ceva însemnătate în ziua de azi când sunt mulți, cari pentru osul de ros vând neam, țară și D-zeu.

5. Ajută desvoltarea simțului de jertfă pentru ideal prin pilde ca acea din Mănăstirea Argesului în care Meșterul Manole jertfește ce are mai scump numai să poată zidi „mănăstire înaltă cum n'a mai fost altă”.

6. Desvoltă simțul de limbă prin frumusețea limbii în care au fost scrise unele poezii și alte buc. literare, ca „Miorița”, „Codrule codruțule”, „Făt frumos”, „Harap alb”.

7. Inobilează simțurile prin frumoasa concepție despre viață și resemnarea filosofică în fața morții precum și prin iubirea fiască ce se evidențiază din unele. Citez din Miorița „Oiță bârsană, de ești năzdrăvană, și de-o fi să mor în câmp de mohor, să-i spui lui Vrânceanu și lui Ungureanu, ca să mă îngroape, aci pe aproape, în strunga de oi, să fiu tot cu voi, în dosul stâniei, să-mi aud câinii”. — Nici o răsvrătire, nici o durere ei cea mai deplină resemnare în fața morții. Ne arată atașamentul ce țăranul nostru îl are către ocupația sa și animalele sale „în strunga de oi, să fiu tot cu voi, în dosul stâniei, să-mi aud câinii”. Apoi iubirea fiască, iar la cea măicuță, să nu-i spui drăguță, că la nunta mea, a căzut o stea, ci să-i spui curat, că m'am însurat e'o fată de crai, pe-o gură de rai.

Inobilează simțurile și melodiile popoarele, dintre care multe sunt admirate și de străini.

8. Desvoltă gustul estetic arta decorativă, prin regularitatea geometrică și simetria formelor cât și prin armonica întrebuintare a culorilor. Acelaș gust estetic îl desvoltă și frumoasele încrustații în lemn. Și unele și altele perfecționează dexteritatea mâinilor și măsura cu ochiul.

Și tot acest produs cultural este elementul etnic care trebuie să servească de bază desvoltării noastre culturale.

Este însă întrebarea: Folosim noi învățătorimea care facem în cea mai mare parte educația poporului — această bogăție culturală?

Cred că ar trebui să ne folosim în mai mare măsură de dânsa. Aș fi de părere că în cărțile noastre de citire să se ia și din literatura populară. În manualele de azi ahea la legende istorice se mai ia câte ceva din acea literatură. Și sunt foarte puțini autori cari au aflat de bine să ia în cărțile lor măcar acea minunată poezie populară care e „Miorița”. În schimb abundă niște istorioare anodine cu Mușunache și Mihălache, din care trebuie să scoți cu cleștele o morală și pe care copii le citesc fără nici o plăcere.

Avem multime de basme culese de fostul învăț. Pop Retezanul care ce e drept nu a fost presucrate într'o limbă așa frumoasă ca cele de Creangă, însă ar putea fi revăzute de unul dintre hunii noștri scriitori și editate din nou. Parte dintrânsese — cari ar fi potrivite să se introducă și în cărțile de citire. Asemenea s'ar putea introduce și unele proverbe ce exprimă așa de plastic înțelepciunea poporului.

În ce privește muzica populară, nu e tocmai abandonată fiindcă aproape nu avem alta, ori mai bine zis ce se ereiază nou se ereiază cu motivele celei vechi, cea ce e firește un bine.

Cred că manualele didactice pe copertă în loc de alte chipuri fără noimă ar fi mai potrivit să poarte modele de cusături și țesături naționale cromolitografiate în culori. În interior ar fi să nu lipsească câte un clișeu cu tipuri de țărani și țărance în port național. În satele din giurul Sibiului am văzut în Dumineci și sărbători săsoaicele în portul lor național care totuși nu e așa frumos ca al nostru. Dacă Sașii cari în toate privințele sunt mai europeni decât noi — nu se rușinează de portul lor național, apoi cred că nu avem mei noi motivul să ne rușinăm de al nostru. Aș zice mai mult: Fiecare intelectual dela sate bărbat sau femeie să aibă un costum național pe care să-l îmbrace în sărbători mari tocmai pentru a arăta că nu ne rușinăm de moștenirea rămasă nouă dela părinți. În orele de desen ar fi ca copii să fie puși să deseneze și după model și tocmai modele de artă populară, iar la lucrul manual modelaj în lemn s'ar putea instrui în oarecare măsură și încrustarea în lemn. — Nu am vorbit nimic despre arta coreografieă populară. Azi și intelectualii noștri dela sate joacă mai mult tango și alte jocuri aduse de prin Africa. Și alte jocuri aduse prin Africa. Și doar avem și noi dansurile noastre cu cari nu avem de ce ne rușina. Pentru a da importanța cuvenită folclorului și în educația postșcolară cred că ar face bine Casa școalelor să selecționeze cea ce e mai bun în producția literară populară și să publice într'un volum poeziile populare potrivite, iar în alt volum basmele și să tri-

mită fiecărei biblioteci sătești nu câte un volum ci 3—5 volume din fiecare. Ar face mai mult pentru dezvoltarea gustului de citit decât poate face cu cărțile de literatură nevândută în librării — din care se compun în mare parte bibliotecile sătești.

În comuna unde tineretul este organizat în diferite societăți — și bine ar fi să fie în toate comunele organizat — acei cari au conducerea acelor societăți să citească înșiși tineretului poezii și bucăți literare din literatura populară și să arate frumusețile ce conțin. Să fie instruit tineretul să danseze jocurile noastre românești. Cu ocazia petrecerilor din comunele rurale ar fi bine ca intelectualii să nu joace tango ale cărui anumite figuri și suchiate stârnesc râsul sătenilor. Tineretul la astfel de petreceri să ia parte în costume naționale lucrate cu acea neîntrecută artă populară românească.

Așa s'ar da poporului ale sale dintru ale sale și educarea lui ar da rezultate mai bune.

Ioan Fodor.

CERCUL CULTURAL REGIONAL SIMERIA

Sâmbătă, 25 Febr. 1933, s'a ținut ședința cercului cultural reg., în sala de gimnastică a frumoasei școli primare din Simeria, la care au participat colegii din plasele Deva și Ilia în frunte cu președinții cercurilor culturale și ai subsecției, cu d=1 insp. gen., *Petrescu*, rev. școlar *Măcariu*, profesor *Ghinea*, ș. a. Președintele d=1 *Comșa*, rugând pe d=1 insp. gen. *Petrescu* să prezideze cercul, d=sa deschide ședința, salutând pe cei prezenți și a fost ovaționat de asistență.

D=1 *I. Morfun*, predă lecția de istorie, *Revol. lui Horea...* clasei IV. mixte, cu peste 70 elevi prezenți, după care d=1 *Cornel Sântimbreanu*, într'o conferință, solid și cu multă grijă, a arătat toate principiile și metodele călăuzitoare la predarea istoriei în școala primară. La critică au luat cuvântul mai mulți colegi, d=1 insp. *Petrescu*, punând imediat la punct adevărul stabilit. D=1 *Ghinea* a remarcat evocările istorice făcute de părintele și colegul *Laslău*. Lecția a fost declarată : bine reușită.

D=1 inspector gen. Petrescu, a dezvoltat apoi conferința d=sale, care a durat o oră și jumătate și a fost ascultată de asistenți cu cel mai mare interes, deși se continuase până la o oră înaintată.

D=sa a analizat toate principiile cari se cuprind în curentele noi de educație și apoi prin o serie gradată și ingenios alcătuită de întrebări a răscolit întreagă lumea de idei și fapte, întreagă conștiința didactică a celor de față, un adevărat auto=examen de conștiință, dar din care se deprindea tot=odată și ceace se poate realiza din noile principii și curente pedagogice. Meritul cel mare al acestei conferințe a fost evidențierea că împlinirea unor lucruri, în aparență mărunte, de către școlari sau învățător, — au în realitate o importanță foarte mare. Sperăm, dealtfel să putem publica și noi ceva fragmente din această conferință valoroasă, în numerile viitoare.

După masa comună, s'a ținut adunarea generală a subsecției prezidată de d=1 *Ion Comșa*, și deschisă prin cuvinte de caldă însuflețire, în care în afară de chestiunile profesionale arzătoare, dela ordinea zilei s'a mai discutat și problema obligativității școlare. Colegul *Brătulescu* a făcut mai multe propuneri concrete de asocieri pentru ajutoare mutuale și a adunat o sumă frumoasă pentru un coleg bolnav de tuberculoză.

Seara, la ora 9, căminul cultural de sub conducerea d=lui *Sabin Jula*, a dat un festival artistic dintre cele mai bine reușite din toate punctele de vedere, la care au participat afară de colegii din jurul Simeria, un public extrem de numeros. Festivalul se începea cu cântece executate de corul bărbătesc pe 4 voci, condus de d=1 *Jula*, s'a jucat admirabil de bine piesa foarte nimerit aleasă și atât de educativă: „*Omul cu mârtoaga*” de *Ciprian*, în care rolurile principale au fost deținute cu prestanță și destoinicie de colegii *Morțun*, *Ioana Boșcăneanu* și un tânăr inginer a cărui nume regretăm a nu=l avea la îndemână, iar regisorul deținut cu toată destoinicia de d=na *Jula*. A urmat *Romana* dans național în care *soții Morțun* și alți colegi au avut conducerea. Totul a lăsat impresia unei înălțătoare și alese manifestații culturale, opera curată a colegilor noștri, ca astfel să dea cercului cultural regional o frumoasă am= ploare.

Participant.

SITUAȚIA ȘCOALELOR MINORITARE DIN JUDEȚ

Iată și efectivul școlărilor¹⁾ din toate școlile minoritare, la sfârșitul anului școlar 1929—30:

Clasa	Obligați		Înscrși		Morți		Rămași pe din afară		Au cercetat regulat		Promovați		Repetenți	
	B.	F.	B.	F.	B.	F.	B.	F.	B.	F.	B.	F.	B.	F.
I	358	338	357	321	—	—	33	38	324	283	274	274	50	9
II	250	266	228	250	—	5	22	14	206	231	187	206	19	25
III	183	179	182	168	4	—	19	18	159	150	147	141	12	9
IV	202	195	207	190	3	—	16	28	188	162	173	151	15	11
V-VI-VII	142	90	142	90	9	1	20	24	113	65	113	63	—	2
Total	1135	1068	1116	1019	16	6	110	122	990	891	894	835	96	56

Din tabloul de mai sus vedem că, în aceste școli, au fost înscriși 2135 elevi (1116 b., 1019 f.) Regulat au frecventat școala 1881 (990 b., 891 f.) Procentul celor rămași pe dinafară este de 14%, iar al repetenților, socotit din cei ce au frecventat regulat, este de 8,08%. Un procent dupăcum se vede neasemănat mai mic decât la școlile de stat. Motivele acestei diferențe se pot căuta atât în mizuința lor de a atrage toate elementele minoritare spre școala lor²⁾ cât și prin faptul că, de învățător sunt mai puțini elevi și în general clase mai puțin numeroase.

Numărul absențelor motivate: 18.161 și al celor nemotivate: 760. Amenzi nu s'au aplicat decât într'un singur caz, 400 lei. La 32 școli învățământul a funcționat fără niciun fel de stagnare, iar la 4 a stagnat din pricina epidemiilor în total 34 de zile. 29 școli au local propriu, dintre cari 28 corespunzătoare și 1 rău, 7 localuri au fost închiriate, dintre aceste 4 corespunzătoare și 3 rele. Localuri noi în construcție nu sunt. Bugetele acestor școli variază dela (30.000 lei la 300.000 lei cel mai mare) din aceste

¹⁾ Ca o ilustrare a celor afirmate mai sus, reproducem un pasagiu din raportul Nr. 89—1930 al directorului *Petru Inoău*, către revizorul școlar, care sună astfel: „Prezenți, la examen 4 băieți, 13 fete, în total 17. Din cari, din localitatea *Baia de Criș*, frecventează numai 7 elevi, iar 10 elevi sunt *ADUNAȚI* din diferite localități”. — Cred că foarte greu le va fi să mai întreție și pe mai departe școală petru 7 sau 10 elevi în *Baia de Criș*.

²⁾ Școala primară reformată din *Orăștie* are și internat pentru a găzdui elevii din jur, cari plătesc 200 lei lunar pentru întreținere.

bugete se plătesc și lefurile învățătorilor, cari în afară de leafă mai primesc și locuință în natură, indiferent dacă sunt directori sau numai simpli învățători. Minoritarii însă, nu arată nicicând organelor de control bugetul adevărat ci numai un fel de bugete fictive și nereale ca dovadă despre aceasta servește faptul că cele mai multe au la ieșite cu câte 60 până la 150 de mii lei mai mult decât la intrate, deci cu deficite prea mari, cari dacă într'adevăr ar exista așa cum sunt puse pe hârtie, școala desigur nu ar mai putea ființa. Deunde se acopere deficitul cel mare? aceasta este o enigmă!

Din totalul școalelor minoritare 6 au teren și grădină școlară, toate la un loc: 8 jugăre de pământ. Toate au biblioteci, în total vreo 2985 volume, printre care un număr mic și de cărți românești. Mobilierul școlar la 29 școale este bun, la 5 foarte bun, la 2 mijlociu. Materialul didactic la 30 școale este bun, la 1 foarte bun și la 5 mijlociu. Inventare și registre au toate și sunt ținute în cea mai mare rânduială. Dependințele și gardurile aproape la toate în rânduială și în bună stare.

Personalul didactic se compune din 52 învățători și învățătoare toți titulari, nici un cursist sau suplinitor fără diplomă. Dintre aceste învățătoare, călugărițele din așa numitele „claustre” rom. cat. desfășură o activitate excepțională, exemplară peste tot, dedicându-se școlii cu avânt și însuflețire, ce egalează aproape pe cea a misionarilor catolici.

Din totalul de învățători 14 au absentat, în cursul anului, 83 zile, toate motivate.

Progresul realizat în aceste școale a fost notat, la finea acestui an școlar, de președinții examenelor, ca delegați ai revizoratului școlar, astfel: în 6 școale cu foarte bine, în 22 cu bine și în 9 cu mulțumitor. În școală au introdus manuale ungurești și nemțești aprobate de ministerul instrucțiunii publice, în unele părți însă s'au introdus și manuale românești, cari se întrebunțează în școalele statului.

Personalul acestor școli minoritare își are asociațiile lui aparte de cei de stat și până în prezent se țin departe de orice contact mai intim cu învățătorii români de stat, neluând parte nici la manifestațiile pur culturale ale acestora din urmă și afară de mici excepții refuzând cu îndârjire să primească revistele pedagogice românești de orice fel.

Să sperăm însă că în viitor vor înțelege realitatea, se vor acomoda mai bine ei și vor căuta să se apropie și să se încadreze definitiv în sfera de interese a statului care-i ocrotește și pe ei deopotrivă cu ceilalți.

*Efectivele școlare la sfârșitul anului școlar 1931 – 32
(la școlile de stat).*

Cu doi ani mai târziu, la sfârșitul anului școlar 1931–32, situația elevilor repartizați pe clase, din întreg județul se prezintă astfel.¹⁾

Elevii cari au urmat regulat tot cursul anului																
Cl. I.		Cl. II.		Cl. III.		Cl. IV.		Cl. V.		Cl. VI.		Cl. VII.		Total		Total gen.
b.	f.	b.	f.	b.	f.	b.	f.	b.	f.	b.	f.	b.	f.	b.	f.	
3669	3169	3181	2715	2781	2136	2181	1597	1250	795	569	305	163	85	13794	10.799	
P r o m o v a ț i																
Cl. I.		Cl. II.		Cl. III.		Cl. IV.		Cl. V.		Cl. VI.		Cl. VII.		Total		Total general
b.	f.	b.	f.	b.	f.	b.	f.	b.	f.	b.	f.	b.	f.	b.	f.	
2652	2276	2527	2157	2311	1749	1954	1369	1038	651	495	247	134	64	11116	8.514	
R e p e t e n ț i																
Cl. I.		Cl. II.		Cl. III.		Cl. IV.		Cl. V.		Cl. VI.		Cl. VII.		Total		Total general
b.	f.	b.	f.	b.	f.	b.	f.	b.	f.	b.	f.	b.	f.	b.	f.	
1324	1332	781	758	625	597	303	331	272	201	125	97	43	51	3473	3347	
Alte situații retrași, eliminați și morți																
Cl. I.		Cl. II.		Cl. III.		Cl. IV.		Cl. V.		Cl. VI.		Cl. VII.		Total		Total general
b.	f.	b.	f.	b.	f.	b.	f.	b.	f.	b.	f.	b.	f.	b.	f.	
858	1143	336	364	313	356	221	277	259	240	114	95	54	44	2155	2519	
T o t a l g e n e r a l																
Cl. I.		Cl. II.		Cl. III.		Cl. IV.		Cl. V.		Cl. VI.		Cl. VII.		Total		Total general
b.	f.	b.	f.	b.	f.	b.	f.	b.	f.	b.	f.	b.	f.	b.	f.	
4831	4726	3657	3247	3251	2700	2453	1998	1587	1100	734	440	231	159	16.744	14.380	

¹⁾ În tablourile ce urmează sunt *date oficiale*, culese și totalizate de revizorul școlar cu ocaziunea anchetelor făcute în toamna acestui an școlar (1932–33.)

Din tablourile de mai sus reese că numărul total al tuturor înscrișilor în școlile de stat din județul Hunedoara, în acest an școlar, a fost de 31124. Din aceștia au urmat regulat, 24593 adică 79%. Numărul *promovaților*: 19630 care raportat la numărul înscrișilor ne dă: 63.07%, iar raportat la numărul celor cari au urmat regulat ne dă 79%.

Repetenții: 6820 elevi adică 21.92% raportat la numărul înscrișilor, iar dacă îi raportăm la numărul celor cari au urmat regulat, ne dau un procent de 27%.

Retrașii și morții: 4674 elevi raportați la înscriși, ne dau 15,01%. Este curios să se știe că din numărul total al retrașilor fetele dețin un număr de 2519, iar băieții 2115, adică 55% fetele și 45% băieții. În ce privește numărul celor cari au frecventat tot timpul, sunt cu 3000 mai puține la număr decât băieții, ceea ce încă denotă mentalitatea săteanului din acest județ, care socotește că instrucția fetelor în școală este de prisos și e o pierdere zădărnice de timp. Numărul repetenților se repartizează cam egal și uniform: 3473 b. și 3347 fete. În ce privește însă, numărul *promovaților* aci primează băieții, cu iarăși aproape 3000. Cred că deaci se desprinde clar și acea că în calea frecvenții regulate se opun și cauze privind deadreptul mentalitatea greșită în această privință, pe care am arătat-o mai sus.

Dacă am fi avut posibilitatea tehnică să publicăm și diagramele sau curbele, cari arată cum numărul elevilor este mai mare în clasa I de unde apoi, treptat, treptat scade vertiginos. Așa de pildă privind totalul general al înscrișilor vedem că băieții cari la clasa I. figurează cu numărul de 4831 în clasa VII. îi găsim abia cu 231, iar fetele dela 4726, la 159. Ar fi o curbă care ar evidenția dela întâia aruncătură de ochiu, cum se închircește învățământul primar aproape numai în jurul claselor 1, 2 și 3 și aceasta nu numai din cauza multelor repetențe (cari sunt cam multe, ce-i drept!) dar chiar din însăși altă mentalitate greșită a aceluiaș țaran care crede că după ce a crescut copilul său mai mare și-i poate fi de vre-un ajutor la munca grea, a lui, — este păcat să-și piardă timpul la școală. Dealtfel să o mărturisim drept în multe locuri nici învățătorul, dela care se cer atâtea și atâtea, nu poate face față tuturor cerințelor ce-i incumbă, atunci de pildă când este prea încărcat cu cele dintâi 4 clase primare, căci într'adevăr în unele părți unii învățători au prea mulți elevi, iar alții în alte părți mai puțini decât ar trebui. În privința aceasta cred

că învățătorii însăși ar trebui să se miște, să ceară și să *provoace o repartizare mai achitabilă a puterilor didactice* și să nu aștepte ca să între această credință în opinia publică, înclinată să generalizeze prea repede, că atunci vine fierul roșu al ministerului și reduce el, poate chiar acolo, unde ar fi să mai adauge ceva.

Numărul școalelor 376. Numărul claselor aproape neschimbat față de anul 1930. Personalul didactic 689. În ce privește celelalte date referitoare la școală nu le mai repetăm. Sunt aceleași arătate la anul școlar 1929—30. Nu putem însă să nu amintim nimic de suferințele fără de nume și precedent, pe care le-au îndurat învățătorii în acest an școlar, neprimindu-și salariile din luna Septembrie până în luna Februarie, când li-s'a plătit cu mare chiu cu vaiu leafa redusă pe Ianuarie, iar dela această dată până în Vineria Patimilor deasemenea n'au mai primit nici un ban cu toate demersurile făcute și cu toate protestele nesfârșite. A fost o suferință de martiri, pe care numai cei ce, au văzut la sfârșitul acestei ierni, 30=40 învățători, la revizorat, gata să moare de foame și desbrăcați, fiind alungați din comunele, unde își făcuseră datoria, de către țaranii care le acordaseră alimente pe credit, — au putut să înțeleagă toată tragedia corpului didactic, din acest an de pomină, dar care corp didactic, cu toate acestea spre cinstea și slava lui neperitoare, nu a dezertat nici o clipă dela datoria lui cea sfântă și cea mare. Dacă am remarcat acest lucru, care ținem să rămână și pentru pesteritate, nu putem omite să nu amintim ceva și de spre altă durere a învățământului primar și a învățătorilor, în privința aceasta, chiar dacă ne-ar acuză cineva că prea mult batem apa în piuă, nu ne sfiim de loc să mai amintim încă și încă odată, de proasta întreținere a școalelor, ne sună mereu în ureche acel: **Caeterum censeo** și deaceea credem nimerit să dăm mai jos un document al vremii, iată acest document interesant și relevator scrisoarea ce ne-a fost trimisă de colegul Spiridon Popescu dela Curpeni.

Un document al vremii.

«Ajuns în sat întrebai de școală. Toți îmi spuneau că numai au școală în sat, până nu vor termina pe cea nouă. Întrebai atunci, unde s'au ținut cursurile anul trecut? Unde șade primarul, președ. comitetului școlar, sau preotul? Dar nu mă puteau desluși nici unul.

Spuneau că în anul trecut, nu avuseseră școală, — po-

stul fusese detașat. — Unde se mai ținuse școală nici ei nu mai știau. În fiecare săptămână se mutase școala, din casă, în casă. Până la primar, mai mergeam 3 km. casele fiind așa de răspândite, încât pe unele locuri nu se vede de la o casă, la alta. Unele sunt așezate pe vârfuri înalte, altele ascunse pe văgăuni, încât abia le zărești vârful acoperișului, sau vezi ieșind fum și îți închipui că acolo trebuie să fie vre-un așezământ omenesc.

Mă dusei, la președintele comit. școlar, fiindcă era chiar în drumul meu.

Mă informă de starea școlii și plecărăm amândoi să o vedem. În adevăr, local mare, frumos, după planul școlii noastre, dar mai trebuia, tencuit și tâmplăria făcută. Destul de făcut pentru un sat sărac. Întrebai despre comitetul de construcție, gestiune, edificări și văzui că cele făcute erau destul de bine, dar ce folos că nu mai aveau fonduri, lucru mai eră mult și apoi ei nu se mai așteptau la învățător să le mai vie peste capul lor.

Am cerut și registrele școlii, pentru a vedea situația copiilor, pentru a-i înștiința să vie la școală și a raporta și eu prezentarea la post.

Cu mare greutate putui întocmi o mică situație de elevii ce trebuiau să fie înscriși pe anul în curs. Situațiile de fine de an, recensământ cataloage, sau matricole, rămăseseră prin casele oamenilor, unde fusese școala.

Câteva dosare cu file volante și două matricole le găsi la președinte, care le păstrase foarte bine. Rămânea deci, să mergem să aflăm pe celelalte.

Plecai cu președintele la casele unde fusese școala și cerurăm registrele.

La început oamenii noștri căutau să învoace diferite motive. **Că nu știu dacă le mai țin, că e mult de când a fost școala, că le au mai rupt copii, — dar nu spuneau că le-au fumat, cum au obiceiul să fumeze și cărțile copiilor.** — Atunci căutai să-i ameninț cu jandarmul, dacă nu le vor da. Se puseră deci pe căutate. Mai pe poliță, mai prin podul casei, însfârșit mai găsi ceva. — Majoritatea din anul 1928, încoace.

La un bătrân găsirăm în podul casei harta României, a jud. Hunedoara, împreună cu 2 tablouri ale Fami-

liei Regale, un raportor de metal și un echer. — Singurul material didactic, ce existase pe vremuri.

Tabla deși mică și spartă o găsirăm pusă capac la puțină cu varză¹⁾, iar din bănci abia găsirăm două scaune și o scândură spartă. De rest a spus că au fost sub un măr bătrân și bătând vântul a rupt mărul peste bănci, fărâmandu-le.

Am cerut atunci bucățile mai mari, — rămase pentru a putea repara cel puțin o bancă. La început a spus că nu știe unde sunt, dar ridicând președintele salteaua de un colț, din pat, le văzurăm puse scânduri la pat. Incepu a tăgădui bătrânul că nu sunt ale școlii, dar arătându-i inscripțiile săpate de școlari cu numele lor, n'avu ce face și trebuiă să le scoată.

Insfârșit mai adunărăm ceva din ce avusese școala. Rămânea acum să găsim local pentru școală. Acesta eră lucrul cel mai greu, fiindcă nimeni nu voiă să dea casa pentru copiii satului cum ziceau ei.

Incepurăm a întrebă din casă, în casă, dar nici chip să te învoiești cu ei! Căutai eu să-i asigur cu plata chiriei defa început, dar totuși invocau motive, că copiii le trântesc ușile, că fac zgomot, le sperie albinele și nu mai vin la stup și câte altele.

După ce colindărăm satul jumătate, găsirăm la unul o cămăruță bunișoară. Tocmirăm eu cu el și îi plătirăm pentru o lună, căci mai mult nu ne lăsă. A doua zi începură elevii a veni la școală.

Câte 5—6 la început, apoi 7—8 și mai cu amenințări mai cu vorbă bună, îmi veniră aproape majoritatea la școală.

Cum se împlini luna, omul nostru se ținea de cuvânt și nu ne mai lăsă în casă. Căutai eu să-l conving să ne mai lase o lună, dar în zadar.

Văzând că n'am cu cine mă înțelege, îmi luai cu copiii cele două scaune de bancă ce le aveam, tabla și plecai cu ele prin sat ca să găsesc altă casă. Se milostivi un altul de noi și spuse că ne lasă și el 2 săptămâni, apoi după multe rugăminți, din partea mea, ajunserăm la învoială că ne lasă și el tot o lună.

Dar numai aceasta nu eră școală! Puteam spune că era

¹⁾ Toate sublinierile sunt ale noastre! N. R.

„școala morții“ — după cum spunea d=1 Nisipeanu într'un articol al său.

— Școala mea era o cămăruță mică, joasă, că ajungeai cu mâna în tavan. Ferestrele numai de două palme, geamurile fixate cu bețișoare, erau sparte și lipite cu hârtie, încât lumina abia putea pătrunde înăuntru. Eră necesar și ziua a aprinde o lumânare, să=mi văd elevii.

O sobă mică, hârbuită, în care dacă făceai foc, putea să afumi șunci, în clasă. Din această cauză pe lângă că nu aveam lemne, mă lipsesem și de fumul ei și nu mai făceam foc.

Pe jos era pământ care din cauza călcării, se tocuse și se prefăcuse în țărână, de se îngropa piciorul. Bucuria elevilor, că după ce plecam eu la masă și mă înapoiam, nu=i mai vedeam din praf. Se băteau cu pumnii cu țărână și se ridică praful, ca fumul din tun!...

Bănci n'aveam, decât cele 2 scaune, din fostele bănci pe vremuri. Luasem și scândura — scoasă dela patul moșnea gului — bătusem doi pari în pământ și astfel mai improvizasem un scaun. Proprietarul ne dăduse și el două lăiție de șezut mie un scaun mic, pe care îl puneam în mijloc, elevii în jurul meu pe scaune, cei care aveau loc, aveau, cel care nu, pe jos, stau turcește.

Insfârșit improvizasem și eu o școală care cred că nici acum 70—80 ani — când au început a lua ființă școalele rurale confesionale în micile sate — și tot așa fi fost, poate, cel mai din urmă cu școala.

Ajunsesem de mă compăttimeau și cei mai simpli țărani, văzând mizeria în care se sbate școala satului!

Nu=mi rămânea altceva de făcut, decât să muncesc ne=înterupt și să stăruî pe lângă autoritățile comunei și pe lângă comitetul de construcție spre a termina cât mai neîntârziat, o școală de clasă la noul local de școală, spre a scăpa și eu și copiii lor de o tuberculoză sigură.

Nu răsună în pustiu strigătul meu de ajutor, fiindcă până în Crăciun se și puse în lucrare noua școală și după Sft. sărbători puturăm intra într'o sală mare, luminoasă, curată, șorbînd cu nesațiu aerul și lumina dintr'nsa. În unire cu comitetul școlar putui să=mi fac și ceva mobilier didactic.

(ss. Sp. Popescu.)

DESPRE APTITUDINI¹⁾

O definiție exactă a cuvântului «Aptitudine» este un lucru foarte greu. Câți învățați s'au ocupat cu această chestiune, tot atâtea păreri există.

Astfel *Piaget*, zice că aptitudinea este ceace caracterizează pe doi indivizi, având acelaș nivel mintal.

Littié denumeste aptitudinea, ca o dispoziție naturală către ceva, — tot el adaogă însă că aptitudinea este mai specială ca dispoziția.

Claparède, înțelege prin aptitudine, orice caracter fizic ori psihic, considerat sub unghiul produsului.

El spune: toate fenomenele psihice pot alcătui aptitudini, fie că sunt simple, ca fenomenele sensibile, fie că sunt complexe, ca operațiunile psihice ce pun în joc o întreagă erarhie de funcțiuni.

Sensibilitatea pentru șgomotele foarte slabe, fenomen elementar, este din punct de vedere practic, tot așa de bine o aptitudine, ca fenomenele complexe și dispartate, cum este aptitudinea pentru teatru, sau aptitudinea pentru jocul de biliard.

Alfred Binet, dă cuvântului de aptitudine, înțelesul de vocație, talent, căci iată ce spune el în cartea sa; «Idei noi despre copii» la capitolul — «aptitudinilor»: — Rezultatul aptitudinilor, nu se vede atât de bine, când avem de-a face cu un grup de școlari foarte silitori, ei înlocuesc vocația prin muncă și întunecă socotelele teoreticienilor, asupra legăturilor dintre aptitudini.

D=I C. Rădulescu=Motru, în cursul său de psihologie partea III. Cap. V. se exprimă în rezumat, astfel despre înțelesul noțiunii de aptitudine:

«Indiferent dacă elevul și=a câștigat cunoștințele în școala secundară **umanistică, sau în școala comercială și de meserii bunele dispoziții** arătate în școală, nu sunt o garanție, pentru reușită în viața practică. — În viața practică se cer aptitudini, nu numai dispoziții.

Aptitudini pentru o profesie, are acea persoană care se identifică cu profesia sa, în așa fel ca din exercițiul ace-

¹⁾ Conferință ținută la Cercul „Cultural“.

lei profesioni, să rezulte pentru ea, odată cu perfecționarea tehnică profesională și perfecționarea cunoștințelor . . . Oamenii sunt înzestrați cu inteligență. — Inteligența este în primul rând o bună rânduială a gândirii. Este inteligent acela care știe să facă din gândirea sa o așa întrebuintare că din ea, el scoate în fiecare moment un maximum de producție. Dar un om inteligent nu poate fi totdeauna bun profesionist. Și aceasta fiindcă inteligența deschide oamenilor, un orizont de adaptare cu mult mai larg, decât puterea lor de înfăptuire. La unii chiar, între orizontul inteligenței și puterea sa de înfăptuire, este o prăpastie. — De aceea să nu comparăm aptitudinea profesională cu inteligența, căci, între aceste două există o nepotrivire.

Mulți psihologi pun această nepotrivire pe seama existenței a doi factori, în fiecare minte de om: un factor de origine centrală, comun tuturor, numit inteligență și un factor special, care constă într'o funcțiune elementară deosebită și de care ar depinde aptitudinea profesională. — Aceasta însemnează că chiar din naștere cineva poate fi bun profesionist. — Azi nu este așa. Căci funcțiuni speciale care să nu între în formarea inteligenței, ci să rămână pentru aptitudini, sunt greu de găsit. Apoi din naștere nu este nimeni bun profesionist, ci aptitudinea se dezvoltă numai dela o anumită vârstă, după ce inteligența a fost exercitată în direcția ei. Un om inteligent poate rămâne toată viața lui inteligent, fără să fie și profesionist; el devine bun profesionist, când inteligența sa începe să se resimtă, de exercițiul special care s'a făcut cu dânsa, în vederea împlinirii unui scop practic, a unei fapte reale. Iată dar puterea exercițiului, cu deosebire exercițiul des repetat, socotit drept izvor al aptitudinilor. Cum de are exercițiul această putere?

Tot d-l C. Rădulescu-Motru, o motivează astfel: «între funcțiunile inteligenței există o corelație, mai mult sau mai puțin fixă. La indivizii cu corelația strâns fixată, ori și cât de îndelungat ar fi exercițiul asupra unei singure sau asupra unui grup de funcțiuni intelectuale, această corelație nu se mută din loc. Acești indivizii capătă o creștere numai de intensitate a inteligenței și generală pentru toate funcțiunile ei. La indivizii cu corelația puțin fixată, exercițiul produce îndemânări speciale care avantajează câteva

din funcțiunile sufletești, nu însă întreaga inteligență. Acestea câteva funcțiuni sufletești, alimentate continuu, prin exercițiul lor propriu, reușesc să schimbe corelația inteligenței, din atitudinea lor obișnuită, într'o atitudine specială profesională. Între exercițiu și între funcțiunea privilegiată, se stabilește un circuit din ce în ce mai strâns. Exercițiul adâncește funcțiunea, iar adâncimea funcțiunii aduce un interes crescut pentru exercițiu. Persoanele care posedă asemenea cirenite, sunt cele care se disting prin aptitudini profesionale». Deci, după d=I C. Rădulescu=Motru, aptitudinea nu este decât «modalitatea desvoltării diverselor funcțiuni sufletești — cum sunt memoria, intuiția, judecata etc. sub influența exercițiului».

Socotim deci, că definiția dată de Claparède se aseamănă cu definiția dată de d=I C. Rădulescu=Motru. Claparède zice că aptitudinea este orice caracter fizic sau psihic, considerat sub unghiul produsului. Azi este lucru constatat, că produsul stă în raport direct cu exercițiul. Numai în direcția în care ai făcut exercițiul, poți săvârși ceva în cantitate mare, de calitate bună și'n cel mai scurt timp cu putință. Pentru Claparède primordial în ideea de aptitudine este dispoziția naturală termenul de aptitudine.

Din pătrunderea celor ce spune d=I C. Rădulescu=Motru, despre aptitudini, reese că și dânsul presupune dispoziția naturală, ca element al aptitudinei.

Dânsul susține: «Aptitudinea se desvoltă numai dela o vârstă anumită, dupăce inteligența a fost «exercitată» în direcția ei». Inteligență, deci, au toți oamenii, numai direcția pe care o ia în desvoltarea ei, este deosebită dela om la om. Și imprimarea acestei direcții o poartă în sine ființa omenească chiar dela naștere. Apoi însăși acea corelație, mai strâns ori mai slabă fixată, dintre funcțiunile sufletești, de care ne vorbește d=I C. Rădulescu=Motru este în esență o dispoziție, pe care individul o aduce cu sine dela naștere.

Deosebirea deci, între Claparède și C. R.=Motru, în cece privește noțiunea de aptitudine stă numai în aceasta: pe când cel dintâiu socotește «dispoziția naturală» ca element primordial în ideea de aptitudine, cel de al doilea socotește «exercițiul».

Și acum clarificați în acest chip asupra noțiunii de aptitudine, să vedem ce rost au aditudinile în viața individului.

Deși glasurile observatorilor distinși n'au lipsit niciodată, totuși foarte mult timp s'a tăgăduit că ținerea în seamă a aptitudinilor ar avea vreo influență bună asupra înlesnirii adaptării individului la viața practică. Dar a trebuit ca omenirea să treacă examenul greu al războiului mondial, cu seria lui întregă de greutăți și de adânci prefaceri morale și sociale ca ea să înțeleagă marele rău ce și-a făcut, prin nesocotirea cunoașterii aptitudinilor membrilor săi. Numai la lumina acestui foc a putut vedea lumea că pricina răului, a stat în nepotrivirea dintre cerințele posturilor de conducere ale ei și însușirile celor ajunși în aceste posturi.

Iar graba refacerii pierderilor de tot felul, din războiu, a scos și mai în lumină principiul: «fiecare om la locul său» adică între însușirile individului și cariera pe care o ocupă să fie o strânsă legătură. Căci numai atunci când această legătură există, este în câștig atât individul, profesionistul cât și societatea.

În această privință dl. C. Rădulescu-Motru, în «cursul de psihologie (p. 201) zice: Profesionistul învinge dificultățile practice, cu o muncă din ce în ce perfecționându-se; iar societatea are o economie de oameni și de timp. Deci deaci reiese că orice muncă făcută împotriva tendințelor unui individ, este socotită de el ca o corvoadă, ca o silnicie și unde există desgust la muncă, acolo progresul nu se constată, produsul fiind de proastă calitate. Așa dar de dorit ar fi ca orice activitate să fie organică, adică punctul de plecare al ei, să fie înlăuntrul individului, nu în afara lui.

(Urmează.)

Grigore M. Calafeteanu.

— *Erori de tipar.* — În poezia *Dacidava*, publicată în numărul 25 al rev. s'au strecurat 2 erori și anume la str. IV. șirul 5 se va ceti: „*Dansul for de Muze*”, iar în str. VII. șirul 2. „*Un vuet răsună*”.

VOI, APOSTOLI...

Voi, scânteia ce aprindeți
Focul zilelor de mâine,
Focul dragostei de țară
În inimile plăpânde;
Voi, cari bezna o pătrundeți
Propagând în jur lumină;
Pregătind cu zor poporul,
Spre o viață mai senină;
Voi, cari zi, cu zi, întruna,
Pe altarul națiunii,
Vă depuneți larg prinosu:
Suflet din sufletul vostru.
Voi, cari frământați noroiul
Satelor din deal și vale;
Să introduceți bucuria
Unde este numai jale.
Voi, care sunteți izvorul
Din care s'adapă satul,
Căci din rodul muncii voastre
Se'npărtașește tot natul.
Voi, ce'ntr'o persoană sunteți:
Dascăl, agronom, măestru,
Negustor, doctor istoric,
Arhitect, chimist, de toate,
De la voi să cere munca
S'o prestați din zori în noapte.
Voi, cari vă scuipați plămâni,
Măcinați de-atâta vorbă,
Intr'o sală infectată,
Rece și necâștigată.
Voi, cari v'ați legat cu postul:
De la Paști pân' la Crăciun
Și apoi, tot înainte,
Pân' la proximal Ajun.
Voi, cari stați la datorie
In schimbul unei fărime,
Ce, cu dispreț, vi s'aruncă:
Ca o coajă unui câine.

Voi urmașii demni ai celor
Ce pe Cristos îl urmară,
Voi apostoli, voi martirii,
Voi, ce-azi sunteți de ocară:
*De la voi așteaptă Țara,
Să-i regenerati moralul,
De la voi așteaptă Neamul
Să-i mai ușurați calvarul.*

Sus deci fruntea și nainte!

*Pentru-a țării înflorire,
Pentru neam și pentru lege,
Pentru-a Tronului mărire.*

Sus deci fruntea și nainte!

*Nu vă dispereze-amarul:
Fost-au zile și mai grele
Și-au trecut, cum trece valul.*

Sus deci fruntea și nainte!

*Sfidând dușmani, sfidând lași,
Căci: Ce e pleavă, vântul duce,
— Iisus a fost tras pe Cruce —*

Dar Apostolii-au rămas.

Deva.

Ion Sântimbrean.

CONFERINȚĂ REGIONALĂ

Învățătorii din plasele Brad și Avram Iancu întruniți în școala primară din Baia de Criș au ținut Conferință regională Duminică 19 Februarie 1933.

Conferința se începe cu serviciul religios la care învățătorii în corpore au cântat frumos răspunsurile. După terminarea serviciului Dl Președinte al subsecției Brad, înv. Pavel Lazar deschide conferința printr'o cuvântare aleasă, în jurul obiectului, situația învățătorilor astăzi și mai ales vitregia cu care este tratat corpul învățătoresc în deosebi cu cât este mai depărtat de Capitală, insistând asupra stării înpinsă până la ridicol a învățătorului cu hainele reduse la sdrențe și ghețele cu pinghelele pierdute.

Dsa cere ca egalitatea în fața legilor să devie o realitate și dacă Țara cere sacrificii, învățătorimea este gata cea dintâi să fie la datorie, dar cu o singură condiție; sacrificiul să fie general. Dela acest sacrificiu nimeni să nu fie cruțat și dela vlădică până la opincă toți, unul ca și celalalt să pună numărul pentru salvarea Țării din impasul în care se găsește.

Pentruca învățătorimea să-si susțină interesele de breaslă așa de neglijate Dsa propune și insistă asupra ideii de solidaritate profesională.

Urmează în program lecția practică predată de către D. S. Tomuş. Dsa predă elevilor din clasa III-a lecția de istorie »Avram Iancu«. Lecția a fost predată metodic după principiile școale active, dând dovada de o pătrundere și pricepere a principiilor ce le aplică și în deosebi a impus asistenților prin prestața ce a avut-o în fața copiilor.

Distinsul înv. I. Fodor, a conferențiat întreținând întreaga asistență într'un viu interes și încordare prin interesantul conținut al conferinței pe care o publicăm și noi N. R.

Intr'o atmosferă prietenească și de mulțumire președintele ridică conferența.

In afară de învățători printre participanți remarcăm pe Dnii: Petru Rusu subvizor pensionist, Dr. Iacob Oncu fost prefect, ș. a.

Reușita organizării conferinței se datorește președintelui secției Avram Iancu. Dl Ion Micu care pe lângă spiritul inițiativă de care a dat dovadă în organizarea conferinței, mesei comune etc. a știut să realizeze și cea ce cu drept cuvânt putem numi solidaritatea învățătorilor de sub a sa președinție. (Gazeta Hunedoarei.)

I. M. Frunză.

*

N. R. — In ce privește revendicările profesionale, adunarea a ales și delegat pe dnii: P. Lazar, I. Alicu, S. Boloșiu și A. Popovici să participe și să ia hotărâri în numele celorlalți, la adunarea generală dela Deva, unde au și participat.

RECENZII

VOCAȚIA. — C. RĂDULESCU-MOTRU.

Editura «Casei școalelor».

Cartea cu titlul de mai sus a fost scrisă, dupăcum însuși autorul ne spune „cu scopul de-a trezi în conștiința tinerimei și-a celor însăreinați cu educația, interesul pentru vocație”. Căci elementele de valoare, negăsind un stimulent în mediul înconjurător și cel educativ, sunt supuse unor regretabile procese, fie de eliminare, fie de înăbușire a originalității lor. Revine — în consecință — educatorilor, sarcina de-a releva și a ajuta elementele cu vocație; pentruca acestea să poată pune produsul originalității lor în slujba culturii naționale și chiar universale.

Pentru a ne forma o idee mai precisă asupra sensului vocației, d-l Rădulescu-Motru ne lămurește: „Vocația implică aptitudini speciale de inteligență, sentiment și voință. Ea se poate la lumină originalitatea ei sau a totalității. Finalitatea ei depășește orișice caleul, croit pe măsura individului”. Iar mai departe, D-sa ne spune: După etimologie, ce este îndreptarea omului, spre o voce care-l cheamă. Dar vocea este aici într'un sens figurat. În nici un caz nu este vorba de vocea unui personaj străine de cel chemat. Este vocea sângelui, a conștiinței a onoarei, a strămoșilor, a pământului pe care cineva s'a născut, etc. în sfârșit, este vocea unei existențe în care întră cu ceva, acel care este chemat. Chiar când este vocea lui Dumnezeu, care cheamă, și atunci, poate, mai ales atunci, acel chemat este presupus că nu este străin Acelui care cheamă”.

Rezerva oamenilor de știință, față de știința vocației, autorul află că ea constă în faptul că „vocația este ceva inponderabil, pentru cântarul exact al științei? Inteligenței și diferitelor facultăți ale sufletului, li se poate stabili gradualitatea cu ajutorul instrumentelor; ceiace nu e cazul vocației. Preamărirea vocației însă nu întârzie să se facă, din partea gânditorilor de elită, mai ales în vremuri de impas, când se manifestă o sensibilă lipsă a elementelor excepționale.

Deși pedagogia și psihologia ar trebui să dea primă preocupare vocației, ele o ating tangențial, datorită tocmai complexității ce ea implică. Se vorbește mult despre aptitudini sufle-

tești, eu, personalitate, dar foarte vag despre vocație. Această atitudine a oamenilor de știință, față de vocație, găsește nemerite să o explice în felul următor: „Când un obiect este de prea mare suprafață, el riscă să nu mai fie văzut în conture precise”. Cele mai importante cercetări făcute în mod metodic, care vor constitui esențiale părți din știința vocației, sunt „tipologia” și „caracterologia”.

O justificare că au existat preocupări asupra vocației, din cele mai vechi timpuri, găsim în credința că fiecare om își are croit drumul vieții, dela naștere. Diferitele interpretări ce se dădeau vocației, spre ex. confundarea ei logic. Însă, după-cum cei vechi lărgeau prea mult sensul vocației, azi se face tocmai contrarul. Cei mai mulți se mărginesc a o considera o specializare de aptitudini. Ori aptitudinile pot face dintr'un om un bun muncitor de fabrică, ori un profesionist; la nici un caz un om de vocație. „Un om de vocație se îndreaptă spre munca pe care o cer dispozițiile adânci ale sufletului său. El se întregeste sufletește cu opera pe care o produce. Este conștiineios, fiindcă în conștiința sa, scopul muncii și scopul existenței, se identifică. Este original fiindcă normele sale de muncă nu vin din imitația altora, ci din desfășurarea firei sale proprii. Profesionistul este mai puțin conștiineozicios și mai puțin original. El poate adesea să fie foarte talentat. Nu aptitudinile îl diferențiază, de omul de vocație; ci structura caracterului”. Iar mai departe: „Impulsul căruia urmează omul de vocație; s'ar traduce oarecum prin sentimentul de responsabilitate față de eritorime, un sentiment pe care, cei mai mulți din indivizii societății nu-l practică în viața lor, așa că nici nu au posibilitatea să-l înțeleagă”.

Astfel se înțelege caracterul omului de vocație. El găsește în muncă întregirea sufletească, pe care i-a impus-o natura. Realizările omului de vocație sunt cristalizarea unei culturi. Realizările profesionistului sunt cristalizarea muncii interesate, făcută în mod forțat. În timp ce originalitatea profesionistului constă în abilitate; a omului de vocație constă în inovație.

Problema cultivării vocației, pe cale educativă, n'a fost pusă decât în treacăt și aceasta din cauza caracterului informativ, pe care l-a avut organizația școlară. Ori, școala zilelor noastre, tinzând către dezvoltarea aptitudinilor de creație a generației noi; e natural ca în mod progresiv, să urmeze

și problema cultivării vocației. În prezent se face selecționarea talentelor profesionale, implicit îi va urma aceștia, problema selecționării oamenilor de vocație. Căci oricâte servicii vom ajunge să ne facă mașinile, în domeniul muncii, niciodată nu se vor putea înventa mașini care să înlocuiască inițiativa omului.

Să vedem care ar fi contribuția educației, în pregătirea elitei tinerei generații. Știm că pe bază de experiment, copiii dintr'o clasă se pot diviza în supra-dotați, puțin dotați, normali și subnormali. Vocațiile se vom găsi printre cei supra-dotați. Înlesnirea desfășurării posibilităților care aceștia sunt înzestrați se face — în parte — și prin exercitarea dispozițiilor globale ale copilului. Prima condiție este însă, de-a ține în jurul acestor copii, o atmosferă de sinceritate sufletească. Scepticii și oportuniștii vor fi educatorii acestora. Lucrările în mod colectiv, ale clasei, vor duce la evidențierea copiilor cu vocație.

În trecutul sufletului omenesc, găsim o sumă de superstiții și ignoranță, pe care n'o poate înlătura cu totul din calea sa decât omul cu vocație, care are o mai bună înțelegere a realității timpului. Mai ales înțelegerea pentru viitor, este marea caracteristică a omului de vocație. Căci „durabile sunt numai creațiile cerute de timp, creațiunile care realizează posibilitățile pe care natura le-a sădit în sufletul omenesc, prin personalizarea treptată a energiei cosmice; cu un cuvânt, creațiunile pe care le realizează vocațiunile”.

Între vocația religioasă și celelalte vocații, este o remarcabilă deosebire, pe care e bine să o menționăm, înainte de-a trece mai departe. Și anume, în timp ce originalitatea omului de vocație stă în varietatea și înmulțirea valorilor; originalitatea omului de vocație religioasă constă în unificarea și adâncirea valorilor religioase.

Prin ce fel de manifestări se poate cunoaște vocația unui popor? Autorul ne spune că „vocațiunea unui popor se cunoaște din contribuțiune pe care el a adus-o la fondul etern al operelor de cultură”. Odată stabilit acest adevăr, e bine să ne întrebăm care este vocația poporului Român? În acest sens, s'a vorbit despre diferite vocații, care au fost atribuite Românilor. Astfel, vocația de-a fi mijlocitori între civilizația orientului și a occidentului, despre vocația Românilor de-a continua civilizația Bizanțului, pentru politică, poezie, sport, fără să

ajungi aproape a atribui Românilor toate vocațiile posibile. Ori, între manifestările curat psihologice ale sufletului românesc și vocația sa, e deosebire. „Vocația Românilor începe unde sfârșește psihologia Românilor”.

Privind din punct de vedere cultural, viața trecută a românilor, vedem că, contribuțiile acesteia, la fondul culturii universale, se datoresc muncii anonime a poporului și foarte puțin muncii individuale. „La Români, virtualitățile vocaționale se realizează aproape exclusiv prin colaborarea colectivă a mulțimei, sau cel mult, prin o expresivitate exemplară”. Aceasta, vorbind despre trecut. Dar pentru viitor nu se va produce o schimbare de orientare? Sunt pesimiști, care nu cred în posibilitatea unei mutațiuni spirituale prin originalitatea indivizilor, la noi. Ceiace nu putem crede, privind lucrurile obiectiv. Sunt nenumărate argumente, pentru combaterea acestei tendințe de a nesocoti valorile proprii ale poporului nostru. Autorul crede că, cultura neamului românesc, începe să intre în condiții normale de dezvoltare. Despre vocația Românilor se va vorbi din clipa în care se vor pune în valoare a vocațiilor individuale.

D. Rădulescu-Motru se întrebă :

„Vor avea Români vocația să contribuie la realizarea unor idealuri universale, sau vor realiza ei numai idealul culturii lor naționale? D=sa crede că între religiozitatea extrem de spirituală a vechilor locuitori ai Daciei și tradiția Romei, pe deoparte și trecutul istoric mai apropiat, pe de altă parte ; se vor hotări vocațiile viitorilor tineri români.

V. Mărgineanu.

FOLCLORUL ȘI ETNOGRAFIA IN EDUCAȚIE

Istoria. Pentru primile clase se întemeiază pe legende. Va trebui aplicat principiul localizmului, începând învățarea istoriei cu legendele locale. Dragoș Vodă este o legendă medievală ce să întâlnește aproape la toate popoarele sub forma unei povești cu un prinț vânător care întemeiază o țară. Mănăstirile »Dintr'un lemn« »Putna« Vodița etc. au toate legendele asemănătoare cu altele ale altor popoare astfel de legende a cules odinioară Neculcea, deasemenea dela călătorii străini ce au trecut mai demult în

țara noastră credințe, legende moravuri. Dacă spre exemplu vrem să dăm copiilor iluzia vremii lui Mihaiu Viteazu s'au Ștefan ce Mare avem nevoie de folosirea folklorului! Prin părțile Brașovului am găsit însumi o baladă frumoasă în care e vorba de Del Muntean Radu=Șerban Basarab, urmașul la domnie a lui Mihaiu Viteazul. În această baladă, e vorba de întâlnirea lui Radu Șerban cu un cioban român dela Zărnești (Radu Șerban mergea cu oastea la luptă contra voevodului Maghiar Moise Székely, și întrebându-l cum trăiește lumea pe aici, i-a spus că rău din cauza Ungurilor și că tot mai bine le-ar fi Ardelenilor, o stăpânire de aceeași limbă. Apoi continuă cu victoria lui Radu Șerban, la Stupini, (localitate lângă Brașov) contra lui Moise Székely. E drept că adevărul istoric e puțin alterat dar se poate folosi. Ar fi interesant să știm din culegerea folklorului ce răsunet a avut războiul neatârării în Ardeal și mai ales în centrele minoritate, legendele populare ar fi o puncte de legătură între înțelegerea sufletelor a două popoare.

În ceiace privește arta populară în călătoriile mele pe care le-am făcut prin țară, unde am inspectat școlile și chiar din clasele mai de seamă dela sate, am găsit adesea tablouri cu, madone italiene, cuconițe cu umbreluțe jucând tango. Desigur că aceasta e un punct rușinos și vina o poartă ștutul, care nu s'a îngrijit să se popularizeze notivele noastre naționale. Am găsit adesea nu numai lucruri de prost gust dar multe care revoltă orice suflet simțitor.

Eu am multe albume de artă populară din Italia. Italienii știu mult mai bine ca noi să-și prețuiască arta populară, națională nu numai atât, ei respectă și în ceiace privește arta populară, principiul regionalismului. Nu e permis de exemplu la Veneția și Fiume motive de artă populară din Sicilia. În părțile Milanului, Romei, Neapolului, toate regiunile își au motivele naționale. La noi când privesc adesea unele caricaturi mă cuprinde revolta. Adevăratele costume naționale românești sunt cele dela Săliște, Banat, Breaza Năsăud, Vâlcea etc.

Dacă la școală faceți un cântec popular îl veți auzi seara sau dimineța cântându-l copii singuri. Trepue să folosim aceasta aptitudine ereditară. Dl. prof. Breazu lucrează la o carte, care va cuprinde cântece populare dela »Nani nani« și până la cântecile de dragoste după vârstă.

În ceiace privește jocurile trebuie a anumită selecție. Adesea

preferă jocuri cu totul streine ca »Rumba« care e de origină africană, în locul frumoaselor dansuri naționale. E în toată Europa o reacțiune contra mașinismului spre munca manuală. Ar trebui să găsim ocupații manuale care să dea populației un aport de venituri. În fiecare sat învățătorul să studieze îndeletnicirile practice locale, să se gândească la perfecționarea și selecția lor. Un mare viticultor al nostru Dl. Teodorescu spune că vița noastră e mai bună decât cea importată, fiindcă aceasta din urmă nu se potrivește cu solul românesc. Rușii cei de azi și cei de ieri pentru educarea maselor au niște agronomi cari se duceau și se duc prin toate satele Rusiei spre a studia vechile practici țărănești și a acomoda cu ele, noi reforme ale tehnicii agricole. Ei au în acest sens, importante anchete pe care le-am putea folosi și noi, pentru învățământul complimentar. Copiii apreciază îndeletnicirile practice ale adulților prin jocuri și jucării. Uneori practica a dispărut însă s'a păstrat în joc. S'a încercat de către psihologi și pedagogi să se cunoască individualitatea copilului prin ajutorul testelor. Funcțiunile psihice, sunt însă extrem de complicate și din această cauză valoarea testelor e relativă. Italienii cari sunt mai tradiționaliști și mai puțin tehnicieni, s'au ridicat și contra d-nei Montessori, cerând să se întoarcă la jocuri.

Acum vreo 10—15 ani m'am apucat și am studiat vreo 110 jocuri, cele mai multe jocuri de atenție, de precizia ochilor, mâinilor, picioarelor, de întărirea auzului (baba oarba, unde ești chinuită etc.), jocuri inventive (șoarecele și pisica, vânătorii), jocuri de reminiscență istorică, jocuri intelectuale, jocuri de ordine. Turca e un bun joc pentru educarea agilității și preciziei, Jocul de-a capra pentru educație sprintenelii, tântarul joc de imaginație.

Pentru educația copiilor sunt foarte bune păcălelile și frământările de limbă. Eu am colectat vreo 60. După o lecție de gramatică sau Aritmetică, dacă venim cu glume, ghicitori, păcăleli producem copiilor o recreere, o destindere a mușchilor. Frământările de limbă sunt cel mai bun remediu contra bătăelii.

Pedagogia Folkloristică, românească este destul de bogată. Italienii au pus-o în cărțile de școală. Dacă noile reforme nu le vom acomoda tradiției, degeaba vom face legi, degeaba vom scrie cărți. Dvoastră învățătorii trebuie să studiați tradiția satului în care profesăți: Nădăjduesc ca la începutul anului acesta să avem o revistă unde să adunăm și să alegem folklorul necesar educației. Dacă această revistă nu va putea lua ființă aș dori să avem câteva centre în țară unde să se experimenteze folosirea folklorului în școli. Unul din aceste centre aș dori să fie aici în Brașov unde este punctul de legătură între România veche și România nouă.

Nicolae Urian.

CRONICA MĂRUNTĂ

— *Inv. înaintați gr. II.* — Printre colegii reușiți la ex. gr. II. este și fratele Iordache Popa, a cărui nume a fost omis și la a doua rectificare, din pricină că nu avem un tablou oficial, ci i-am cules și identificat cum am putut de prin ziare. Dacă mai este vreun coleg care ar fi fost uitat și de data aceasta îl rugăm să nu se simtă neîndreptățit, ci să ne atragă luarea aminte.

— *Adunarea extraordinară a învățătorilor hunedoreni a protestat împotriva reducerii salariilor.* — La 26 Februarie a. c. s'a ținut la Deva, în localul Casinei, adunarea generală de protest a învățătorilor din acest județ, împotriva reducerii salariilor și a altor nedreptăți care ni s'au făcut.

Adunarea s'a deschis pe la orele 10, a fost prezidată de d-l S. Jula președinte, care în cuvântarea sa de deschidere a arătat scopul adunării și că astfel de adunări se țin în toate capitalele de județ fiind organizate de centru.

Discuțiile au ținut până târziu, în tonul unei perfecte solidarități. Au luat cuvântul d-nii Jula, David, Rađa, Părau, Pavel Lazăr, Crețu, Constantinescu, Golumbeanu, Dubenschi, Fotescu, Negulescu ș. a. Dupăce s'a veștejit atitudinea celor cari în parlament au votat pentru reducerea salariilor și a celor ce prin gesturi negândite slăbesc solidaritatea noastră, hotărîndu-se ca toți aceștia să fie trecuți pe lista neagră și să fie boicotați de întreg corpul didactic.

S'a protestat împotriva tuturor neîndreptăților ce ni-se fac prin reduceri, neplata grad. și avansărilor, contra creierii de categorii privilegiate. S'a cerut respectarea unui minim de salariu, intrarea în legalitatea, precum și alte multe revendicări cari se cer de atâta vreme.

Adunarea a exprimat toată încrederea și atașarea neclintită a învățătorilor pe lângă d-l Țoni și conducerea centrală, cerându-i ca să uzeze de toate mijloacele cunoscute până acum, dar asigurându-l, că în caz de lipsă învățătorimea cu tot regretul, se va vedea nevoită a recurge și la alte mijloace mai grele. Pentru moment s'a hotărît să se facă pregătiri cât mai mari pentru congresul *extraordinar de protestare* proiectat în primăvară la București cu unanimitate s'a hotărît ca fiecare coleg să contribuie cu 100 lei din salariul pe Febr. pentru a se putea trimite cât mai mulți delegați la congres.

P.

— *Dela Căminul cultural Peșteana.* — În ziua de 19 II. a. c. cu prilejul cercului cultural, în sala festivă a școlii din Peșteana, s'a dat o foarte bine reușită serbare școlară sub conducerea d=lui E. I. Cioroianu cu un program foarte bogat: coruri, recitări, o piesă: Orfana, jucată sub conducerea d=nei Ana E. Cioroianu. D=l E. Cioroianu a rostit cuvântul de deschidere, iar conferințe au ținut d=ra Vasilescu, apoi despre gospodăria săteanului d=l E. Cioroianu. Foloasele înv. d=l Sârbu. La serbare au participat foarte mulți săteni din Peșteana și împrejurimi. P.

— *Ce-i cu reținerile dela Casa Corpului didactic?* — Colegul Pavel Lazar, președ. subsecției Brad, ne atrage atențiunea asupra reținerilor cari se fac de către Casa corpului did. Intr'adevăr, d=sa are dreptate. Din salariile restante pe 4 luni, s'au făcut reținerile cuvenite și în recipisele de depozit s'au trecut numai restul ce am mai avea de primit. Acum ce se întâmplă? Casa corpului didactic din salariile ce primim acuma reține și sumele reținute odată la salariile în restanță și astfel reținerile sunt duble pe 4 luni. Pentru a nu se face astfel de încurcături regretabile, rugăm atât asociația noastră generală cât și conducerea casei corpului didactic să ție seamă de această rugămintă a membrilor săi și să încunjure această nedreptate, care ne prejudiciază în drepturile noastre.

— *Recomandăm colegilor înv.* pentru serbările ce fac pe sate, piesele d=lui I. Sântimbreanu colaboratorul nostru care sunt următoarele:

1. Societatea micușilor binefăcători, pentru școlari.
2. «Sentința Provedinții», patriotică, pentru școlari.
3. «Căciula», comedie în 3 acte, pentru popor.
4. «Cojocul blestemat», comedie într'un act, ptr. popor.
5. «Pocăitul», dramă în 4 acte, foarte instructivă, pt. popor.
6. «Doi surzi» comedie într'un act, pt. popor.

Se pot comanda prin toate librăriile din Deva sau dela autor tot în Deva.

ORDINE CIRCULARE.

No. 5443—932. — Vă rugăm ca atunci când vi se prezintă facturi ce poartă pe ele mențiunea, că plata se face prin creditare, să pretindeți timbrarea lor conform legii timbrului.

No. 5468—932. — Fiind informați că în majoritatea cazurilor școlile și bisericile exploatează terenurile ce li s'au afectat

prin arendare la săteni sau în dijmă, schimbând în felul acesta cu destinațiunea prin crearea acestor rezerve.

Ministerul Agriculturii având indatorirea de a veghea aplicarea strictă a dispozițiilor legii agrare și de a constata ca în viitor școlile și bisericile vor continua în contra dispozițiilor legii agrare, exploatând terenurile prin dijmă sau arendare și nu vor cultiva terenul, după un plan de cultură rațional, va fi nevoit să ridice folosința terenurilor acordate și a le da la impro-prietărire îndreptățitorilor care în majoritatea cazurilor au rămas într'un număr apreciabil nesatisfăcuți.

Comunicându-Vă cele de mai sus veți pune în vedere școlilor din acel județ, ca terenurile cu care au fost împroprietărite să fie cultivate după normele de exploatare practice date de Ministerul Agriculturii și Domeniilor prin școlile ce a înființat etc.

Nr. 426—933. — Toți învățătorii numiți cu titlul prov. pe 1 Octomvrie 1932 în județul nostru, cari până în prezent nu și-au întocmit statul personal dacă nu vor avea la 1 Martie a. c. statul în 2 exepłare depus la Revizoratul școlar, li se va reține salarul pe luna Februarie și vor fi raportați Inspectoratului pentru pedepsire.

Asemenea se va proceda și contra celor vechi cari nu au statul personal la oficiul nostru.

727—933. — Vă comunicăm mai jos adresa Casei de Economii a Corpului didactic :

Vă rugăm să comunicați membrilor Casei că ratele incasate după terminarea împrumuturilor sunt reținerile ce lipsesc pe lunile în care nu s'au plătit salariile și nu rate încasate în plus din din greșeală cum cred d-nii membrii.

515—933. — D-l Gh. Oprescu-Grindași, învățător la școala din Valea-Măcrișului, jud. Ialomița, a publicat lucrarea «Ceasuri de șezătoare» culegere de bucăți potrivite pentru șezătorile copiilor. Cartea are o prefață scrisă de d-l prof. S. Mehedinți (prețul 40 Lei) cu rabat de 30%.

Se recomandă școalelor.

685—933. — Vă facem eunoscut că Ministerul recomandă pentru Cercurile culturale lucrarea d-lui I. F. Buricescu «Indrumări metodice».

618—933. — Onor. Minister cu ordinul Nr. 19.926—933 comunică următoarele :

Pentru examenul de înaintare al învățătorilor, dela 20 Martie, Ministerul recomandă următoarele lucrări :

1. G. G. Antonescu, Pedagogia generală.
2. G. G. Antonescu, Educație și cultură.
3. I. C. Petrescu, Metode pentru studiul individualității.
4. I. C. Petrescu, Școala activă.
5. C. Rădulescu-Motru, Vocația.
6. Simion Mehedinți, Altă creștere.
7. Vladimir Ghidionescu, Higiena școlarului.
8. Iosif Gabrea, Individualizarea învățământului.
9. I. Nisipeanu, Religia pentru copii.
10. F. Ștefănescu-Goagă, Selecția capacităților.
11. Stanciu și Iorgu Stoian, curente noi în pedagogia contemporană.
12. Stanciu Stoian, Din problemele localismului educativ.
13. Marin Niculescu, Spiru Haret.

Candidații la examenul gr. II. pot să-și aleagă 4 din aceste cărți pe cari le vor studia bine și vor fi examinați numai din acestea. Vor fi examinați și din materia de pedagogie generală, didactică și metodică, predate și la școlile normale.

511—933. — Dl Mihail Vulpescu prof. de muzică și autor al mai multor lucrări în specialitatea folklorului muzical și tradițional românesc, a tipărit „*Cântecul popular românesc*” 300 pagini — peste 100 clișee cu muzică de cântece populare, de pe întreg ținutul românesc.

Ministerul o recomandă pentru bibliotecile școalelor primare.

La tipografia «Oltenia» str. Imperială Nr. 2 cu prețul de 240 Lei.

776—933. — Avem onoare a vă face cunoscut, că Ministerul cu ordinul Nr. 15599/933 cu privire la învățătorii cari cer înscrierea la examenul de înaintare la gr. II., sesiunea Martie 1933. a dispus :

Se socotesc înscriși la examenul de înaintare de gr. II. din Martie 1933, toți învățătorii cari până la 1 Martie 1932, au servit 3 ani de funcționare cu titlu definitiv.

Cei căzuți la examenul de înaintare la gr. II. ținut în Ianuarie 1933, pot fi admiși la examen fără inspecție specială.

468—933. — În urma adresei Societății pentru protecția animalelor, prin care arată dorința de a se însufla copiilor dragostea pentru natură și sentimente pentru tot ce este vietate, Vă facem cunoscut că, Ministerul a aprobat să se înființeze de către dir. șc. pr. Asoc. școl. cu scopul de a se propovădui printre elevi, protecția naturei și mila pentru vietăți.

Vă înaintăm și un Statut al unei asemenea asociațiuni, ce urmează a se înființa.

Se înființează cu elevii școlii primare «Societatea pentru protecția animalelor, florilor și arborilor».

Societatea înnumără membrii activi toți elevii școlii dela cl. I. la clasa IV., precum și orice flăcău sau fată din sat ce=și ia obligația să respecte întocmai poruncile ce urmează.

1. Nici un membru al Societății nu va lovi nici un animal nici nu va înjura, nici nu-l va blestema.

2. Nu va chinui jucându-se nici un fel de vietate.

3. Nu va prinde păsările, nu va umbla după pui și cuiburi

4. Va apăra oricând orice vietate căzută în mâna vre=unui copil rău.

5. Va ruga părinții să nu bată și să nu puie mari greutatea pe vite.

6. Va îngriji de hrana și curățenia vitelor de lângă casă.

7. Fiecare membru va distruge măcar un cuib (numai cu ouă) de cioară, această pasăre fiind răufăcătoare. Nu-i admis a se atinge de un cuib în care au eșit pui însă.

8. Fiecare membru va sădi măcar un pom sau copac în această primăvară și îl va îngriji în curtea sa. Cei mai mari trebuie să învețe altoirea.

9. Nu va rupe crengile, nu va svârli cu bețe după fructele pomilor.

10. Va lua parte în echipele de distrugere a omizilor care mănâncă frunzele pomilor și aceștia se usucă.

11. Va sădi flori ce înseninează sufletul.

12. Nu va rupe mlădița celui mai sălbatec arbore.

13. Va denunța celorlalți membrii pe cei care nu se supun acestor porunci, va căuta să-l îndrepte și la urmă îi vor scoate din mijlocul asociației, dela orice fel de joc și petrecere a ei.

14. Toți membrii vor asculta orice ordin al șefului societății pentru deprinderea acestor bune obiceiuri.

619—933. — Avem onoare a vă comunica ordinul Nr. 45.832/1932 al Minist. Instr., Casa Școlii:

Prin art. 217 din legea pentru organizarea și funcționarea acestui Departament, se prevede că fondurile comitetelor școlare se vor depune la Casa de depuneri și Consemnațiuni.

Având în vedere că secțiunea economiilor din susnumita Casă s'a transformat într'o Casă Autonomă cu numele de „Casa

națională de economii și Cecuri poștale” și că prin noua lege a ei publicată în Monitorul Oficial Nr. 247 partea din 21 Octombrie 1932, s’a creat o serie de avantagii pentru fondurile comitetelor școlare ce s’ar putea depune spre fructificare și anume:

1. Depunerile sunt nelimitate pentru persoanele juridice și organizațiunile culturale, profesionale, binefacere (art. 14.)

2. Depunerile și dobânzile lor sunt garantate de Stat.

3. Sumele depuse nu pot fi propriete sau urmărite, (art. 6.)

4. Se bonifică întregii sume depuse o dobândă care anul acesta este de $41/2\%$.

5. Prin faptul că Instituția primește și restituie economiile depuse prin intermediul celor 1850 oficii poștale din întreaga țară, înseamnă pentru comitetele școlare că pot beneficia de cea mai numeroasă și răspândită rețea de sucursale pe care o poate avea în țara noastră, vre-o instituție.

Deasemenea prin înființarea de către acea Casă a serviciilor de cecuri și viramente înseamnă un avantaj enorm pentru comitetele școlare cari vor putea face viramente și transferări de numerar prin singurul și cel mai bine organizat serviciu de acest fel la noi.

În baza avizului Contenciosului Ministerului aprobat de către D-l Miministru, comitetele școlare sunt autorizate să depună fondurile nu numai la Casa de depuneri și la Banca Națională ci și la Casa Națională de Economie și Cecuri poștale.

Insp. Șef, (ss) V. Seni. Șeful Secției (ss) E. Pantea.

S. Rev. școlar, I. Macarie.

Șeful cancelariei, Câmpean.

DELA ADMINISTRAȚIE

Am primit câte 50 lei de persoană cu abonament la revistă pe timpul dela 1 Sept. 1932 și până la 28 Febr. 1933 dela colegii următori:

Prin d-l Simion Baloșiu inv. din Brad am primit 2900 (două mii nouă sute) lei dela următorii colegi din circumscripția de plată IV. Brad: S. Baloșiu, P. Lazar, A. Bușa, P. Matieș, Z. Lucaciu, I. Dămian, Lazar O., Fl. Buldur, C. Safta, I. Mârșu, O. Stoica, I. Mateeș, E. Marcu, A. Rusu, V. Șortan, N. Croitor, P. Oprișiu, I. Cioban, Bobar Roman, A. Circo, M. Popa, M. Buldur, C. Macrea, El. Oprean, M. Trufaș, I. Uibariu, O. Nișca, I. Fodor, I. Brădian, A. Borza, Gh. Stan, S. Ardeu, P. Pătroescu, E. Camber, L. Lazar, R. Borza, I. Mihoc, A. Burza, I. Dobrescu, G. Pletea, C. Buglea, I. Oancea, I. Radu, I. Mihăilă, I. Albu, I. Clej, Al. Costangioara, R. Burz, T. Lungu, T. Mihai, M. Baloșiu, I. Blăgăiță, L. Suciu, I. Krippner, Tr. Ștefan, I. Valea, Oct. Neagu și Olivia Cruciu.

Adresa destinatarului:

D. ....
Nicolae Poemba
Com. *Sibiu*
Jud. Hunedoara.
p. *Saliste*

CONVOCARE.

D=ni membru ai subsecției asoc. învățătorilor din plasa Petroșeni sunt convocați **în adunare generală de constituire**, pe ziua de **Duminică 2 Aprilie 1933**, ora 10, în localul școlii primare Nr. 1, Petroșeni.

Din încredințarea președintelui județean

(ss) *Al. David.*

Prin d=I Al. Constantinescu înv. din Hunedoara am primit 2850 (Douămiiopstecincizeci) lei dela următorii colegi din circumscripția de plată VII Hunedoara: A. Constantinescu, I. Mureșan, Gh. Tarcea, I. Brâncovean, V. Németh, V. Geavu, M. Nanasi, O. Ioniș, I. Valicov, E. Țintea, O. Panțuru, M. Albineti, C. Radu, T. Gheorghioane, N. Brașoveanu, H. Pațica, P. Cutean, I. Brâză, N. Solomon, A. Toma, A. Marcu, C. Zamfir, I. Novac, Gh. Manolescu, N. Manta, A. Dragotă, Gh. Marinescu, Gh. Constantin, D. Cojocariu, I. Florea, N. Borean, S. Borlea, I. Minulescu, I. Henția, N. Rusan, A. Ghișoiu, R. Drăghici, S. Cincescu, I. Baci, E. Ebergényi, Gh. Ienășescu, Gh. Ioniță, I. Radu, N. Cristoi, Z. Lagher, V. Zăvoian, I. Popa, D. Dima, C. Bârsan, M. Suci, A. Mihuț, E. Colop, O. Chira, M. Alic, S. Rusu, V. Sâmbătean și Maria Licher.

Prin d=I Sabin Jula înv. din Simeria am primit 450 (Patrusutecincizeci) lei dela următorii colegi din com. Simeria: S. Jula, I. Pop, S. Kőfmörzi, A. Gola, Iulia Andel, E. Csürös, I. Morțun, N. Iordăchescu și I. Boșcăneanu.

Prin d=I Nica Savu înv. din Ilia, am primit 239 (Douăstetrecizecișinouă) lei abonament la revistă pentru anul șc. 1931-1932 câte 50 lei de persoană, pentru învățătorii următori din circ. de plată No. VIII. Ilia: E. Boboc, V. Stroe, N. Pătrășcoiu, Fl. Zamfir și V. Crișan.

Din circ. VIII. Ilia, 1500 (unamiecincisute) lei dela colegi: Nicu Savu, N. Bogdan, I. Orbonaș, Marin Dinca, C. Rășădian, E. Boboc, A. Hobeianu, V. Minulescu, I. Dan, Achim Nicula, E. Goțiu, V. Stroe, Stanciu Vasile, Constantin Ioan, Gh. Cugler, I. Olariu, Gheorghe Lică, Florea Zamfir, Andronic Peică, N. Pătrășcoiu, V. Crișan, C. Ghisa, Gh. Crișan, Maria Barbu, I. Cauc, N. Rău, V. Pop, Aug. Rusu, Nicolae Tătăranu și Grigorie Calafeteanu Dâmbovița=Dobra.